

Kaj se je zgodilo pri Sv. Miklavžu?
Pretekli petek se je vrnil iz Čehoslovaške gospod župnik A. Polak. Pred dvema mesecema se je podal na svoj dom v Šleziji, kjer je prebil nekaj dni, potem pa se je zdravil v toplih. Gospod župnik boleha na želodcu in je že prej moral prestati v Gracu težko operacijo. V toplih se mu je stanje izboljšalo in vsi mu želimo skorajšnjega popolnega okrevanja. — Mnogo pozornosti je vzbudila sodnijska razprava v Ormožu, ki se je vršila radi 25 Din. Kdo je bil tožitelj in kdo obtoženec, je navsezadnje postranska stvar, naglasiti hočemo le dejstvo, kako žalostno je, ako ljudje radi take malenkosti polnijo žepe advokatov in pred sodiščem iščejo zadoščenje. V našem slučaju je pa še posebno žalostno, da je ena priča pri segla in je bila radi tega obsojena na več mesecev zapora. Vpliv brezverskega mestnega duha se žal tudi že na deželi pozna in mnogo je takih, ki ni majo smisla za praktično krščanstvo. — Zadnja nedelja je bila pri Sv. Miklavžu precej živa. Predpoldne se je vršil pri Jeruzalemu, ki je podružnica Sv. Miklavža, viničarski tabor. Vreme je bilo lepo, zato je prišlo od vseh strani mnogo naroda. Tabor se je začel s sv. mašo, potem pa so bili primerni govori. Govoril je domači oblastni poslanec g. Rozman in več tujih govornikov. — Popoldne po blagoslovu je nastopila v društveni dvorani »Krekova mladina« z lepo ljudsko igro »Na dan sodbe«. Priridev je v splošnem uspela. Da obisk ni bil večji, je pripisovati nezadostni reklami in še nekaterim drugim činiteljem, o katerih izpregovorimo še morda ob drugi priliki. — Popoldne so se vršile na travniku g. Tramška gasilske vaje. K vajah sv. prišli gasilci iz cele okolice v popolni opremi. Razume se, da so imeli med vajami mnogo gledalcev.

Dogodki v Slovenski krajini. Dolnje-lendavski okraj je dobil novega glavarja v osebi g. dr. Antona Farčnika, vladnega svetnika v Celju. Njegov prednik, glavar dr. Kandrič, pa je premeščen v Gornji grad, kjer bo opravljal enako službo. — Pretekli četrtek se je v Murski Soboti vlegla pod večerni vlak neka stara heracičica. Pod vlakom je našla smrt. Kolesa so ji razmesarila gornji del trupla. V smrt jo je gnala beda. — Pomočniku Jožefu Vajda se je pripetila pri umivanju karbidnega soda težka nesreča. Vajda je mislil, da je sod prazen, zato ga je hotel očistiti. Vlij je vanj vode. Ker je rabil luč, je prižgal nad sodom vžigalico. Sod ni bil prazen, kakor je domneval. Karbid se je začel v vodi razkrajati in ko je začela vžigalica goreti, se je plin užgal. Plamen je z veliko silo vdrl iz soda in je pomočnika zadel ravno v obraz. Ponesrečenec je dobil hude opekline in se sedaj zdravi v bolnici v Murski Soboti.

V Savi utonil. Na Malo Gospojnico popoldne je zahtevala Sava smrtno žrtev v osebi 17letnega steklarskega pomagača Antona Toplak. Omenjeni

STROKOVNI ZDRAVNIK ZA ŽENSKÉ
BOLEZNI IN PORODNIŠTVO

Med. Univ. Dr. Franjo Toplak

zopet redno ordinira

Maribor, Glavni trg 18

od 10 — 12. in od 14. do 16. ure 1103

se je vozil v majhnem čolničku po Savi, ki posebno močno dere pri Možini in je ravno ta kraj posebno nevaren. Toplak je bil večkrat posvarjen, naj se ne spušča v to nevarnost, a je preveč zaupal svoji drznosti in izurjenosti v veslanju. Nesreča je pa hotela, da se je čolnič prevrnil dne 8. t. m. popoldne pri Možini. Toplaka je vrglo iz čolna, ker ni znal plavati, so ga požrli in odnesli valovi. Čoln so potegnili iz Save nekaj sto metrov pod mestom nesreče, utopljenca še nimajo.

Županom in občinskimi odborniki nalaga njihovo častno mesto veliko odgovornost, kako rešujejo v občini socialno vprašanje. Da bode več spoznanja v tej smeri in smotrenega dela v občini, je nujno, da imajo na razpolago dr. Jerajevo knjigo »Socialno vprašanje«. Knjiga smiselno razlaga vse obstoječe socialne zakone in je nujno potrebna za vsako občinsko pisarno, kakor uradni list, ki je le besedilo zakonov priobčil. Priporočamo zato, da si knjigo čimprej naročijo! Stane 18 Din in se dobi v vseh knjigarnah, kakor tudi v obeh prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6.

Strahovita železniška nesreča na Čehoslovaškem. V ponedeljek, dne 10. t. m., popoldne se je pripetila na postaji Zajece pri Breslavi strahovita železniška nesreča radi napačno postavljenih kretnic. Dunajski brzovlak je zavozil z vso brzino ob na postaji stoječi tovorni vlak. Kraj nesreče nudi strahovito sliko razdejanja. Tračnice so raztrgane in jih je pometal sunek več metrov stran, pragovi so izkopani, kolesa vagonov so odtrgana. Oba stroja sta popolnoma razbita. Pravih in zanesljivih podatkov o ponesrečencih še ni bilo mogoče ugotoviti ob času, ko beležimo to poročilo. Dosedaj so izvlekli izpod ruševin ter razvalin 17 mrtvih in 25 težko ranjenih. Posamezni ranjenci so ležali po več ur stisnjeni med razvalinami in so jih osvobojevali z žagami, sekirami ter cepini. Na kraju nesreče so se doigravali pretresljivi pri zori, ker je begalo vse v nepopisnem strahu.

Poročila SLS

Shod poslanca Žebota pri Sv. Barbari v Slov. gor. Pri nas priredi nar. poslanec Žebot v nedeljo, dne 23. t. m., po rani službi božji zborovanje, na katerem bo poročal o zanimivih dogodkih zadnjega časa.

Shod SLS na Vurbergu. V nedeljo, dne 23. t. m., po pozni maši priredi pri nas SLS javen shod, na katerem govori poslanec Žebot.

Shod SLS pri Devici Mariji v Puščavi. V nedeljo, dne 16. t. m., po sv. maši, to je ob devetih dopoldne, bo pri nas shod SLS v gostilni Jamnikar. Poročata narodni poslanec Falež in oblastni poslanec Sagaj. Pridite v obilnem številu!

Okrajni shod SLS pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se vrši v nedeljo, dne 16. t. m., pol pol 11. uri dopoldne. Govorijo: predsednik oblastne skupščine dr. Josip Leskovar, narodni poslanec Franjo Žebot in drugi. Povabljeni so pristaši SLS iz celega okraja! — Po shodu približno ob 12. uri v dvorani gostilne Arnuš seja delegatov, županov in občinskih odbornikov SLS iz vseh župnij.

Shod SLS pri Veliki Nedelji se je na praznik dne 8. t. m. nad pričakovanje lepo obnesel. Nova dvorana je bila nabit polna. Shod je vodil naš starosta g. Kuharič. Govorila sta poslanca Žebot in Bedjanič ter g. Košar od Sv. Bolfenka. Ljudstvo je z napeto pozornostjo sledilo govornikom. Navzoči nasprotniki so z našimi ljudmi vred odobraval politiko dr. Korošca in mu klicali »živijo!«
Ko je predsednik dal na glasovanje resolucijo, v kateri se izreka ministrskemu predsed. dr. Korošču neomajana zaupnica in se ga prosi, da vztraja v težkem boju za boljše razmere, so vsi možje dvignili roke in izražali svojo radost, da je naš vodja za kraljem prvi mož v naši državi. Nekaj prifrknjeni Ormožanci so cell teden pošiljali k Veliki Nedelji glasove, da bodo Radičevci iz Hrvatske prišli in nam bodo shod razbili, ali nihče si ni upal od nasprotnikov ziniti, take sta jim nabrusila naša gg. poslanca!

Lep shod SLS na Tinjah. V nedeljo, dne 9. t. m., se je na Tinju po sv. maši vršil shod SLS, na katerem je naš narodni poslanec Štefan Falež poročal izčrpno in poljužno o delu in uspehih naših poslancev in o političnem položaju. Zborovalci so z zanimanjem poslušali izvajanja govornika. Sprejela se je resolucija, v kateri se izreka poslancem SLS zaupanje in zahvala ter se obsoja pisava »Jutra« in »Domovine« proti dr. Korošču. — Ob enem se je vršil občni zbor krajevne organizacije SLS. Za načelnika je izvoljen gospod Martin Dušej.

Shod SLS v Sv. Križu pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 16. t. m., po rani sv. maši bo pri nas okrajni shod SLS, na katerem bosta poročala narodni poslanec g. dr. Hohnjec in oblastni poslanec g. Rajh. V zadnjem »Slov. Gospodarju« je bilo pomotoma objavljeno, da se vrši ta shod že dne 9. t. m. Preložen je končno javno na 16. t. m.

Shod SLS v Središču ob Dravi. V nedeljo, dne 23. t. m., se vrši po rani sv. maši v Društvenem domu shod SLS. Poročata narodna poslanca gg. Žebot in Bedjanič ter oblastni po-

slanci. Somišljeniki, pokažimo zavednost ter pridimo v mnogobrojnem številu!

Shod SLS pri Sv. Venčesu. V nedeljo, dne 23. t. m., po sv. maši bomo imeli pri nas shod SLS. Govori nar. poslanec Falež.

Politično življenje v ptujskem okraju. Zadnje tedne so se vršili politični shodi v ptujskem okraju v Cirkovcih, pri Sv. Lovrencu na Drav. polju, na Zavrču in v Turskem vrhu v Halozah. Povsod je bila udeležba zelo številna. Poročal je obširno poslanec Ivan Vesenjajk obsežno o delovanju Jugoslov. kluba, o dogodkih v narodni skupščini ter o trgovinski politiki in o zunanji politiki. Zborovalci so izrekli popolno zaupnico poslancu Vesenjajku, Jugoslov. klubu in posebej pozdravljali g. dr. Korošca. S posebnim povdarkom so zahtevali zborovalci, da je treba živo in stvarno delovati v nar. skupščini, ne pa stalno z intrigami in volitvami razburjati ljudstvo. To stališče kluba so še posebno toplo odobravalni vsi navzoči. — Prihodnjo nedeljo imamo zborovanje v Ptuj, na Ptujski gori in v Majšpergu.

Lep shod SLS v Ljubnem v Savinjski dolini. V nedeljo, dne 9. t. m., smo se prav imenitno zabavali na shodu SLS, katerega so se udeležili tudi naši nemčursko-socialistično-republikansko pobarvani liberalni Radičevci, katere je prvi govornik poslanec Fr. Kremžar tako osmešil, da bodo še dolgo ljudje šale zbijali na račun naših Radičevcev, ki so delali prav neslane medklice, pobrane iz »Jutra« in »Domovine«. Shod je bil sijajno obiskan, otvoril ga je predsednik kraj. organizacije SLS g. Josip Tesovnik, ki je pozdravil vse navzoče, se spomnil njegovega Veličanstva kralja Aleksandra in predsednika vlade g. dr. Antona Korošca ter predlagal za predsednika shoda oblastnega posl. M. Blekača. Prvi je govoril narodni poslanec g. Fr. Kremžar, ki je podal zgodovino politične borbe po prevratu in opisal sedanji politični položaj. Nato je govoril narodni poslanec g. Vlad. Pušenjak o taktiki naših nasprotnikov, orisal delo za uresničenje našega programa ter obširno govoril o davčnem zakonu in o gospodarskem programu sedanje vlade. Oblastni poslanec g. Fr. Štrucelj je opisal delo oblastne skupščine. Radičevci so pod vtisom izvajanj poslanca Kremžarja zapustili zborovališče, ko je nastopil Vlad. Pušenjak. Mislimo, da imajo za nekaj časa dovolj te blamaže. Predsednik shoda je nato pozival zborovalce, naj se oglasijo k besedi, osobito nasprotniki, ki so delali neumestne medklice, a se ni nikdo odzval pozivu. Nato je predlagal sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta: »Zborovalci iz okraja Gornjigrad, zbrani na shodu SLS dne 9. septembra 1928 na Ljubnem 1. najostreje obsojajo žalostne dogodke v narodni skupščini, izražajo najodkritosrčneje sožalje bratskemu hrvaškemu narodu, katerega je zadela težka izguba. Ob enem najodločneje

obsojajo pisavo liberalnih listov, ki te žalostne dogodke izrabljajo v svoje umazane strankarske namene. V interesu ugleda slovenskega naroda odbijamo z ogorčenjem klevete in laži liberalnega lista »Jutra«, s katerimi blati SLS, njenega voditelja ministra g. dr. Korošca in vse od ljudstva izvoljene zastopnike. Izrekamo voditelju SLS ministru g. dr. Antonu Korošču in celemu Jugoslov. klubu popolno zaupanje s prošnjo, da se še nadalje borijo za ureditev in gospodarsko ozdravitev države ter za boljšo bodočnost slovenskega naroda. 2. Pozdravljamo oblastni odbor in obl. skupščino v Mariboru, katera je v kratkem času svojega delovanja pokazala, da ima smisla za gospodarski napredek ljudstva, katera je pokazala razumevanje za potrebe okraja Gornjigrad.« — Nato je z zahvalo govornikom in udeležencem zaključil predsednik dobro uspehi shod.

NAŠA DRUŠTVA

Krčevina pri Mariboru. Kat. izobraževalno društvo v Krčevini pri Mariboru priredi v nedeljo, dne 16. t. m. veseloigro »Vedež« in »Jeza nad petelinom in keso« v svoji društveni dvorani. Začetek ob štirih popoldne. Godba Katoliške Omladine iz Maribora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Trojica v Slov. gor. Naša navdušena dekleta bodo prihodnjo nedeljo, dne 16. t. m., popoldne po litanijah, vprizorila lepo igro »Junaška deklica«. Domačini in sosedje ste prav uljudno povabljeni! Vstopnina znižana.

Veržej. Dekliška zveza priredi v nedeljo, dne 23. t. m., misijonski dan. Zjutraj bo sv. maša in skupno sv. obhajilo za misijone. Popoldne po večernicah v dvorani Marijanščica: govor o misijonih in o delu za misijone. Nato igra »Kapelica v gozdu« v treh dejanjih in misijonska veseloigra »Radovedna deteljica« v enem dejanju. Prijatelji misijonov iskreno vabljeni!

Šmartno v Rožni dolini. Na splošno željo vseh občanov ponovi tukajšnji orlovski odsek v nedeljo, dne 23. t. m., ob treh popoldne igro »Revček Andrejček«. Po igri šaljiva licitacija in prosta zabava. Med odmori in prosto zabavo igra domača godba. Prijatelji orlovske mladine uljudno povabljeni! Bog živi!

Šmarje pri Jelšah. Tukajšnji orlovski odsek priredi v nedeljo, dne 16. t. m., v Kat. domu ljudsko igro »Na dan sodbe«. Ker je isti dan posvečenje glavnega altolja v farni cerkvi po prevz. knezoškofu dr. Andreju Karlinu, se pričakuje obilna udeležba! Prijatelji pošteno zabave na svidenje!

Listnica uredništva.

Spuhlje: Poročilo o sprejemu nove motorne brizgalne smo prinesli že v zadnji številki. — Spuhlje: Vaš dopis smo že zavrgli in radi tega ga ne moremo priobčevati. Ako bi shranjevali vse odvišne rokopise, kam bi pa prišli! — Slov. Bistrica: Vaše naznanilo o prireditvi dne 9. t. m. smo prejeli še le v četrtek popoldne, ko je bila polovica »Gospodarja« že dotiskana in razposlana. — Sv. Jurij ob Pesnici: Pismo smo odstopili na pristojno mesto, odko-

der boste prejeli odgovor in dokaze. — Sladkagora: Brez podpisa v koš! — Hotinja vas: Ognjegasnega društva ne smemo kritizirati, ker sicer bi Vam odreklo pomoč v slučaju nesreče! — Zalec: O Hmeljarskem društvu smo že obelodanili naše stališče in društvo tudi ve, koliko velja v očeh »Gospodarja«. Vaš dopis je žaljiv in tožljiv.

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.10 Din.

Dne 13. septembra pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 8.0050—8.0350.

100 italijanskih lir za 297—299.

100 madžarskih pengov za 9.9214.

1 ameriški dolar za 56.8050—57.0050.

100 francoskih frankov za 222.24.

100 nemških mark za 13.55—13.58.

100 čehoslovaških kron za 168.27—169.07.

Sv. Andraž v Slov. gor. Tekom par let so postavili naši dobri vaščani tri mične kapele in v sredini teh veličasten Rekov križ. Vse podobe svetnikov je izdelal znani podobar Sel.

SEJMI OD 14. DO 30. SEPTEMBRA 1928.

14. septembra: Petrovče, Črensovci (v Prekmurju), Vitanje, Slov. Bistrica, Rogatec.

16. septembra: Mozirje.

20. septembra: Dobrna.

21. septembra: Laško, Rečica ob Savinji, Fram, Dravograd, Podsreda.

22. septembra: Šoštanj.

24. septembra: Frankolovo, Sv. Jurij ob j. žel., Remšnik.

29. septembra: Vransko, Veržej, Gornja Lendava (Prekmurje), Marenberg, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Pilštajn.

30. septembra: Prevalje, Sv. Peter pri Radgoni.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo: 10 konj, 8 bikov, 190 volov, 308 krav in 11 telet, skupaj 527 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 11. septembra 1928 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8 do 9 Din, poldebili voli od 7 do 8 Din, plemenski voli od 6.25 do 6.75 Din, biki za klanje 6.75 Din, klavne krave debele od 7 do 8 Din, plemenske krave od 6.25 do 6.75 Din, krave za klobasarje od 4.50 do 5.25 Din, molzne krave od 6 do 7 Din, breje krave od 6 do 7 Din, mlada živina od 6.50 do 7.50 Din. Prodalo se je 309 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 63 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 7. septembra 1928 je bilo pripeklanih 455 svinj, in 1 ovca, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—8 tednov stari komad 100 do 125 Din, 7—9 tednov stari 200 do 225 Din, 3—4 mesece stari 360 do 450 Din, 5—7 mesecev 480 do 500 Din, 8—10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1300 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Ovca komad 185 Din. Prodanih je bilo 205 svinj in 1 ovca.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso, meso od bikov, krav in telic od 10 do 18 D, telečje meso od 15 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 30 Din.

Cene sadju. Sadja letos ni veliko, kupcev pa. Zato so cene razmeroma visoke in bodo še višje. Danes se pla-